

7. oktober 2015

Høring om endringer i gebyrstrukturen ved Brønnøysundregistrene

Ny forskrift om gebyrer til Brønnøysundregistrene

Innhold

1.	Innledning	3
1.1	Hovedinnholdet i høringsnotatet.....	3
2.	Bakgrunn	4
2.1	Dagens gebyrstruktur ved Brønnøysundregistrene.....	4
2.2	Bakgrunn for behovet for kartlegging av gebyrstrukturen	5
3.	Forutsetninger for beregningen av nye gebyrsatser for Brønnøysundregistrene	6
3.1	Tidsaspektet	6
3.2	Nettoføringsordningen	6
3.3	Volumprognoser	7
3.4	Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen.....	7
3.5	Elektronisk andel	7
4.	Hvilke kostnadselementer bør inngå i grunnlaget for brukerfinansiering	8
4.1	Kostnader som bør dekkes av brukerne.....	8
4.1.1	Driftsutgifter for registervirksomheten	8
4.1.2	Pensjonsutgifter	9
4.1.3	Sideutgifter	9
4.1.4	Utrednings- og utviklingsoppdrag.....	9
4.2	Kostnader som ikke bør dekkes av brukerne.....	9
4.2.1	Sentralfinansiering og andre etaters finansiering av Altinn	9
4.2.2	Særfinansierte registre og oppdrag.....	10
4.2.3	Nytt saksbehandlingssystem ved Brønnøysundregistrene	10
4.2.4	Nye fysiske lokaler.....	11
5.	Forslag til ny gebyrstruktur ved Brønnøysundregistrene.....	11
5.1	Gebyr som betalingsform	11
5.2	Engangsgebyr, årlig gebyr eller endringsgebyr	12
5.3	Fordeling av kostnader mellom ulike registre	14
5.3.1	Hvilke registre skal gebyrlegges?	14
5.3.2	Fordeling av kostnader mellom Foretaksregisteret og Løsøreregisteret	16
5.4	Størrelsen på gebyrer for registrering av tinglysing	16
5.5	Størrelsen på gebyrer i Foretaksregisteret	17
5.5.1	Gebyrer ved nyregistrering.....	17
5.5.2	Gebyrer ved registrering av kunngjøringer	18
5.6	Frivillighetsregisteret.....	18
5.7	Avgivelse av informasjon	19
5.7.1	Flere åpne data i maskinlesbare formater.....	19
5.7.2	Fjerne gebyr for produkter ved bruk av selvbetjente nettløsninger	20
6.	Økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget.....	20
6.1	Forslag til nye gebyrsatser	20
6.2	Kostnader	21
6.3	Inntekter	22
6.4	Nytteeffekter	23
7.	Ikrafttredelse	23

1. INNLEDNING

Nærings- og fiskeridepartementet og Brønnøysundregistrene har kartlagt dagens gebyrstruktur og vurdert behovet for endring av forskrift av 16. desember 2003 nr. 1551 om gebyr for tjenester fra Brønnøysundregistrene (gebyrforskriften).

Formålet med utredningen var å få et bedre kunnskapsgrunnlag om inntekter og kostnader ved Brønnøysundregistrene og å vurdere om gebyrene er fastsatt ut fra prinsippene i Finansdepartementets rundskriv R-112/2006 om retningslinjer for gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetshandlinger. Utredningen viser at inntektene overstiger kostnadene, og at satsene derfor bør settes ned. Gebyrstrukturen skal gi enhetene insentiv til å registrere og oppdatere registrerte opplysninger for å sikre høy datakvalitet i registrene. Samfunnsøkonomiske lønnsomhetsbetraktninger skal også ligge til grunn for forslaget om behov for endringer i gebyrforskriften.

1.1 Hovedinnholdet i høringsnotatet

Departementet foreslår at kostnadsgrunnlaget for gebyrfastsettelsen skal omfatte de kostnadene som Brønnøysundregistrene har til drift og forvaltning av registervirksomheten som er nødvendig for å utøve myndighetshandlingene som brukerne skal betale for. Driftsutgifter til registervirksomhet inkl. andel av tjenesteeierfinansiering for Altinn, betalt merverdiavgift, pensjonsutgifter og sideutgifter bør derfor være inkludert i kostnadsgrunnlaget for brukerfinansiering. Den vesentligste delen av aktivitetene i Brønnøysundregistrene er rene myndighetshandlinger som følge av frivillig og lovpålagt registrering, og driftsutgiftene bør også omfatte pro rata andel av faste kostnader. Departementet foreslår at brukerbetalingen skal skje som gebyr, slik systemet er i dag.

Særfinansierte registre, oppdragskostnader og sentralfinansiering og andre tjenesteeieres andel av finansiering av Altinn bør ikke være del av kostnadsgrunnlaget for gebyrer fra brukerne. Kostnadene ved et eventuelt nytt saksbehandlingssystem og husleie og driftskostnader ved nytt bygg bør innføres når de tas i bruk.

I påvente av en grundigere kostnadsanalyse for Brønnøysundregistrene foreslår departementet en ny gebyrstruktur for Brønnøysundregistrene. Forslaget innebærer kostnadsfri avgivelse av informasjon på nett, økt tilgang til åpne data i maskinlesbare formater, lavere gebyrer for elektroniske registreringer enn papirbaserte registreringer i Foretaks- og Løsøreregisteret og fjerning av årsavgiften for frivillige organisasjoner. Det er imidlertid sannsynlig at en revidert kostnadsanalyse vil medføre endringer i gebyrstrukturen fra 2017.

De samlede kostnadene for 2016 som legges til grunn for brukerfinansieringen er estimert til 319 mill. kroner. Ut fra en forventning om en andel elektroniske innsendinger på henholdsvis 95 prosent for Foretaksregisteret og 60 prosent for Løsøreregisteret, og en normalprognose for transaksjonsvolum, er de samlede gebyrinntektene estimert til 454 mill. kroner for 2016. Dette gir en reduksjon i gebyrbelastningen ved Brønnøysundregistrene på ca. 89 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2015 i 2016-kroner. For 2016 vil den nye gebyrstrukturen redusere næringslivets gebyrbelastning med 84 mill. kroner, hvorav om lag 3 mill. kroner reduseres som følge av kostnadskutt, jf. avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen. For frivillige organisasjoner reduseres gebyrbelastningen med 5,4 mill. kroner som følge av bortfall av årsavgift i Frivillighetsregisteret. Nærings- og

fiskeridepartementet vil fastsette satsene for 2016 på grunnlag av inntektsbevilgningen i Stortingets budsjettvedtak. Dersom den endelige inntektsbevilgningen avviker fra det som er lagt til grunn i høringsnotatet, tar departementet sikte på å justere de foreslåtte satsene pro rata.

Gebyrinntekten er avhengig av bruksgraden for elektroniske meldinger og volumprognoser, og er derfor usikker. Videre gjenstår det å utarbeide en fullstendig kostnadsanalyse av fordelingen av kostnadene på de ulike registrene. Samtidig står Brønnøysundregistrene overfor flere store investeringer i framtiden som medfører høyere kostnader som bør dekkes av brukerfinansiering. Satsene bør ikke settes ned så mye at det blir nødvendig med en reversering innen få år. Finansdepartementet har lagt fram nye bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering, som trer i kraft 1. januar 2016. De nye bestemmelsene innskjerper kravet til å unngå overprising. Forslaget i dette høringsnotatet innebærer at nær halvparten av overprising av gebyrene ved Brønnøysundregistrene fjernes i 2016. Departementet vil vurdere ytterligere reduksjon av gebyrene når investeringsbehovet og kostnadsstrukturen er kartlagt nærmere.

For å forenkle forståelsen av gebyrforskriften er det også gjennomført enkelte språklige justeringer. Den nye gebyrforskriften foreslås å tre i kraft 1. januar 2016.

I dette høringsnotatet gjøres det rede for dagens gebyrstruktur, forslag til endringer og økonomiske og administrative konsekvenser av endringsforslaget. Vedlagt følger utkast til ny gebyrforskrift med kommentarer til forslaget og forskriftsspeil.

2. BAKGRUNN

2.1 Dagens gebyrstruktur ved Brønnøysundregistrene

Brønnøysundregistrene er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan. I Ot.prp. nr. 61 (2002-2003) Om lov om endringar i rettsgebyrloven mv. og i selskapslovgivinga ble det vedtatt et prinsipp om at registrene skulle vurderes gruppevis ut fra hvilke kunder det ytes tjeneste for. Resultatet ble to registergrupper hvor Foretaksregisteret også dekker kostnadene ved Enhetsregisteret, Regnskapsregisteret og Oppgaveregisteret. Løsøreregisteret dekker tilsvarende kostnadene ved Konkursregisteret og Konkurskarantenerregisteret. På bakgrunn av disse prinsippene ble dagens gebyrstruktur ved Brønnøysundregistrene fastsatt.

Register	Gebyr
Foretaksregisteret	Registreringsgebyr og gebyr for visse endringer
Løsøreregisteret	Tinglysingsgebyr til panthaver (bank/finansinstitusjon)
Akvakulturregisteret	Tinglysingsgebyr fastsatt etter forskrift om Akvakulturregisteret § 21.
Register for utøvere av alternativ behandling	Registreringsavgift og årlig avgift
EMAS	Registreringsgebyr og årlig avgift
Ektepaktregisteret	Tinglysingsgebyr, jf. gebyrer for tinglysing i Løsøreregisteret
Jegerregisteret	Jegeravgift knyttet til jaktåret
Reservasjonsregisteret	Kostnadsfritt å reservere seg. Aktører som oppdaterer egne register med reservasjonsopplysningene betaler et gebyr

Kilde: Brønnøysundregistrene

De øvrige registrene og oppgavene i Brønnøysundregistrene finansieres gjennom særlige gebyrer eller som en del av et statsoppdrag, dvs. den delen av virksomheten som defineres som et statlig finansieringsansvar.

I tillegg til et utvalg av faste register- og informasjonstjenester, tilbyr Brønnøysundregistrene produkter og tjenester etter særskilt avtale eller oppdrag. Videre har offentlige myndigheter krav på gratis registerinformasjon (standardprodukter), og personer og enheter med organisasjonsnummer har tilgang til vederlagsfrie produkter i Altinn som vedrører egen person eller organisasjon.

For å få flere brukere til å benytte elektroniske meldinger ble gebyr for elektroniske meldinger til Foretaksregisteret i 2007 redusert og differensiert sammenlignet med papirbaserte meldinger. Videre ble gebyrene for tinglysing og avgivelse av informasjon redusert. Samlet gebyrreduksjon ble anslått til 50 mill. kroner fra budsjettåret 2008.

Forskrift om gebyr for tjenester fra Brønnøysundregistrene blir normalt prisjustert årlig i henhold til anslag for generell pris- og lønnsvekst som utarbeides av Finansdepartementet.

2.2 Bakgrunn for behovet for kartlegging av gebyrstrukturen

Gjeldende regler i forskrift om gebyr for tjenester fra Brønnøysundregistrene ble utarbeidet i 2003. Siden den gang har det ikke vært foretatt noen helhetlig gjennomgang av gebyrstrukturen.

Brønnøysundregistrene har i dag forvaltningsansvaret for 17 registre¹. I tillegg har Brønnøysundregistrene ansvaret for Altinn² (2003), ELMER³ (2001) og SERES⁴ (2009). Med en stadig økning i oppgaveportefølje og transaksjonsvolum, har gebyrinntekten ved Brønnøysundregistrene økt siden 2003. Registreringsvolumet de siste årene har vært høyt på grunn av blant annet markedsconjunkturer og enkelte regulatoriske endringer, som f.eks. nedsettelse av aksjekapitalkravet fra 1. januar 2012. Utviklingen har ført til at gebyrinntektene i dag overstiger kostnadene ved å drive registervirksomheten. De siste seks årene har Brønnøysundregistrene i gjennomsnitt hatt årlige gebyrinntekter på om lag 157 mill. kroner mer enn driftsutgiftene knyttet til registervirksomheten. Hovedformålet med endringene i forslaget til ny forskrift om gebyr for tjenester fra Brønnøysundregistrene er å redusere overprisingen av gebyrene og å gjøre gebyrstrukturen mer kostnadsriktig.

Regjeringen har fremmet viktige forenklingsmål om å digitalisere offentlig sektor og redusere kostnadene ved å drive bedrift i Norge. Den teknologiske utviklingen har rask endringstakt. Det er viktig at offentlig sektor legger til rette for enkle, digitale rapporteringer og registreringer som frigjør ressurser til verdiskapende virksomhet og gir norske bedrifter et

¹ Løsøreregisteret (1980), Ektepaktregisteret (1981), Regnskapsregisteret (1981), Gebyrsentralen (1983), Foretaksregisteret (1988), Konkurskaranteneregisteret (1991), Gjeldsordningsregisteret (1991), Konkursregisteret (1993), Enhetsregisteret (1995), EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) (1997), Oppgaveregisteret (1997), Jegerregisteret (1999), Reservasjonsregisteret (2001), Partiregisteret (2001), Register for utøvere av alternativ behandling (2004), Akvakulturregisteret (2006) og Frivillighetsregisteret (2009).

² Sentral fellesløsning for digital kommunikasjon mellom forvaltningen og næringsliv og innbyggere

³ Enklere og mer effektiv rapportering

⁴ Semantikkregister for elektronisk samhandling

fortrinn i konkurransen med utenlandske bedrifter. Med økt digitalisering har saksbehandlingen ved registrering blitt mer effektiv og departementet mener derfor at det er grunn til å se på også gebyrene for henholdsvis digitale og papirbaserte tjenester bør differensieres ytterligere.

Som en tillitsskapende myndighetsutøver og datakilde, er det viktig at registrene som Brønnøysundregistrene forvalter er kvalitetssikret og ajourført. Registrene Brønnøysundregistrene har forvaltningsansvar for er imidlertid av svært ulik natur. I enkelte tilfeller er registrering hjemlet i lov, mens det i andre tilfeller er frivillig om virksomheten ønsker å registrere seg. Videre kan det i noen tilfeller anses som et konkurransefortrinn å være registrert, mens for andre registre kan virksomheten ha manglende insentiver til å registrere seg. Fordi det er viktig med høy kvalitet på innholdet i registrene, må insentiver for å registrere informasjon være et grunnleggende hensyn ved utforming av en gebyrstruktur.

Gjeldende gebyrforskrift er etter departementets vurdering relativt detaljert i sin framstilling av de ulike gebyrene. Videre er deler av innholdet i forskriften utdatert og overflødig. På enkelte områder er det også identifisert behov for tydeligere hjemler. Departementet foreslår derfor å erstatte dagens gebyrforskrift med en ny, forenklet forskrift om gebyrer til Brønnøysundregistrene i henhold til retningslinjer om klarspråk i offentlig sektor.

3. FORUTSETNINGER FOR BEREGNINGEN AV NYE GEBYRSATSER FOR BRØNNØYSUNDREGISTRENE

3.1 Tidsaspektet

Etter departementets vurdering bør gebyrstrukturen ved Brønnøysundregistrene være utformet slik at den er levedyktig på lang sikt, men samtidig gir rom for justeringer på kort sikt.

Brønnøysundregistrene står overfor store framtidige endringer når det gjelder organisering, arbeidsprosesser, investeringer og lokaler. Departementet mener at dette kan medføre nye kostnader for Brønnøysundregistrene. For at brukerne (de som betaler gebyrer) skal oppleve tilstrekkelig forutsigbarhet med hensyn til sine kostnader knyttet til registreringer, og for å avgrense omfanget av elementer som skal inngå i beregningen av kostnadsgrunnlaget for Brønnøysundregistrene, ville det ideelt sett ha vært ønskelig å allerede nå definere et akseptabelt kostnadsgrunnlag for perioden 2016-2020. Etter departementets vurdering, er imidlertid ikke kostnadsgrunnlaget for Brønnøysundregistrene tilstrekkelig utredet. Inntil en slik utredning er på plass mener departementet at Brønnøysundregistrenes estimerte kostnader for 2016 bør brukes som referanse for å fastsette satsene dette året.

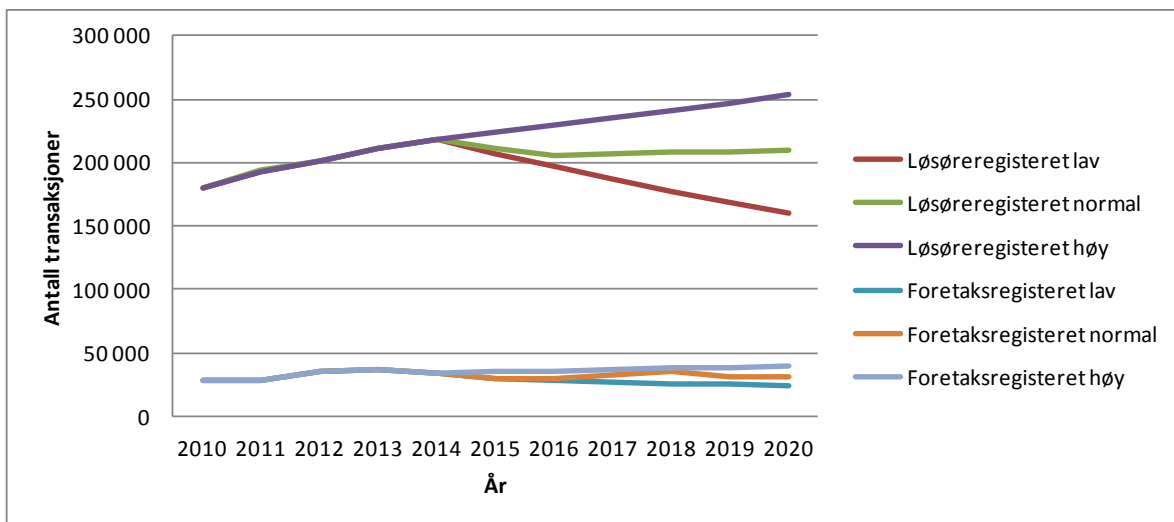
3.2 Nettoføringsordningen

Etter departementets vurdering bør alle driftsutgifter som kreves for å utføre brukerfinansierte myndighetshandlinger inngå i beregningen av kostnadsgrunnlaget. Dette inkluderer også merverdiavgift, som føres på kap. 1663 under Finansdepartementets budsjett⁵.

⁵ Se Finansdepartementets bestemmelser om ordningen i rundskriv R-116 av 12.3.2015.

3.3 Volumprognoser

Enhetskostnadene ved registrering av en melding reduseres når volumet økes, under ellers like forhold. Derfor bør gebyrnivået baseres på mest mulig nøyaktige volumanslag for å unngå over- eller underprising. Basert på utviklingen det siste året har Brønnøysundregistrene estimert volumet fram til år 2020. Normalprognosen viser en reduksjon i antall gebyrbelagte dokumenter i 2015 og 2016, for deretter å flate ut.⁶ Ettersom antallet nyregistreringer av foretak og tinglysinger påvirkes av bl.a. svingninger i markedskonjunktur, prisutvikling, rentenivå, utlånsvilje, kjøpekraft og framtidsutsikter, er det knyttet usikkerhet til volumanslaget. Eventuelle avvik fra anslaget kan imidlertid håndteres gjennom bruk av budsjettfullmakter og justeringer i den ordinære budsjettprosessen.

Figur: Volumutvikling fra 2010-2014 og volumprognoser for 2015-2020 for gebyrbelagte tinglysinger i Løsøreregisteret og registreringer i Foretaksregisteret. Kilde: Brønnøysundregistrene

3.4 Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen

Som følge av regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, skal kostnadsgrunnlaget reduseres årlig med 0,5 prosent, som for 2016 utgjør om lag 3 mill. kroner.

3.5 Elektronisk andel

Brønnøysundregistrene har som mål at flest mulige registreringer skal skje elektronisk. Enkelte forhold gjør det imidlertid vanskelig å oppnå full digitalisering for alle oppgavene i etaten. Dette skyldes blant annet at:

- Noen få dokumenttyper vil være for kompliserte til å transformere til elektroniske skjema eller meldinger.
- Noen dokumenttyper har så lavt volum at det ikke vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt å transformere de til elektroniske skjema eller meldinger.
- En liten andel av brukerne vil foretrekke papir framfor elektronisk kommunikasjon.

Brønnøysundregistrene har siden 2009 hatt en målsetting om å oppnå en andel på 95 prosent elektroniske meldinger i sine registre. Andelen elektroniske meldinger per oktober 2014 var

⁶ For å beregne normalprognosen har Brønnøysundregistrene lagt inn forutsetninger og ulike variabler i en regresjonsmodell. Scenarioene for høy og lav volumbane er ikke en følsomhetsanalyse, men Brønnøysundregistrenes anslag for spennet i det fremtidige mulighetsrommet.

på 85 prosent i Foretaksregisteret og 45 prosent i Løsøreregisteret. For Foretaksregisteret er det anslått å nå en elektronisk andel på 95 prosent fra 2016, mens for Løsøreregisteret anslås det en elektronisk andel på 60 prosent i 2016 med en gradvis økning fram til 2020.

4. HVILKE KOSTNADSELEMENTER BØR INNGÅ I GRUNNLAGET FOR BRUKERFINANSIERING⁷

Kostnadsgrunnlaget skal omfatte kostnader som Brønnøysundregistrene har til drift og forvaltning av registervirksomheten som er nødvendig for å utøve myndighetshandlingene som brukerne skal betale for. Departementet vil i det følgende vurdere hvilke kostnader som bør medregnes i grunnlaget for brukerfinansiering, hvilke kostnader som regnes inn i det statlige finansieringsansvaret og hva som finansieres gjennom særordninger.

4.1 Kostnader som bør dekkes av brukerne

4.1.1 Driftsutgifter for registervirksomheten

Det følger av retningslinjene for avgifts- og gebyrfinansiering av statlige myndighetshandlinger at størrelsen på en betaling ikke bør være høyere enn statens kostnad ved å utføre myndighetshandlingen.

For at Brønnøysundregistrene skal kunne tilby brukerne tjenester av høy kvalitet er det nødvendig med både driftsmidler og investeringer i infrastruktur og kompetanse. Etter departementets mening bør derfor Brønnøysundregistrenes totale driftskostnader ved å gjennomføre registeraktivitetene, inklusive pro rata andel av faste kostnader inngå i kostnadsgrunnlaget for brukerfinansiering. For 2015 er det bevilget 293 mill. kroner, ekskl. betalt mva. til driftsutgifter knyttet til registervirksomheten i Brønnøysundregistrene. I 2016-kroner er dette beløpet justert til 277,5 mill. kroner. Av disse utgjør kostnadene knyttet til oppdrag som er definert innenfor det statlige finansieringsansvaret og andre særlige oppdrag 30 mill. kroner, samt kostnader til forvaltning av Frivillighetsregisteret på 5,4 mill. kroner. Resterende beløp under Brønnøysundregistrenes driftskostnader som bør dekkes av brukerne er på 234 mill. kroner.

Når det gjelder finansieringen av Altinn skjer denne delvis ved sentralfinansiering og brukerfinansiering (se avsnitt 4.2.1). Det er sterk sammenheng og avhengighet mellom registerdriften og Altinn. På den ene siden er Altinn et virkemiddel for at registrene skal ha en kostnadseffektiv verdikjede som består av innrapportering, forvaltning og tilgjengeliggjøring av data. På den andre siden er Altinn avhengig av et oppdatert registerinformasjon fra Enhetsregister og Foretaksregister for korrekt tilgangsstyring. Som følge av Altinns finansieringsmodell blir Brønnøysundregistrene viderefakturert en andel av brukerkostnadene ved Altinn. Disse kostnadene er på ca. 9 mill. kroner og er inkludert i driftsbevilgningen til Brønnøysundregistrene i 2016. Etter departementets vurdering bør denne kostnaden inngå i kostnadsgrunnlaget ved gebyrfastsettelsen.

⁷ Alle kostnader skal fremstilles i 2016-kroner. Fra 2014 til 2015 var justeringsfaktoren, vektet for lønn og varer og tjenester, på 1,037. Inntil lønnsjusteringsfaktoren foreligger, har departementet valgt å legge til grunn en justeringsfaktor på 1,029 fra 2015 til 2016. Samlet faktor for å justere beløpene fra 2014 til 2016 beregnes til 1,067.

4.1.2 *Pensjonsutgifter*

Som personalkostnader regnes i tillegg til ordinære lønnsytelser også feriepengar, pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift. I Finansdepartementets retningslinjer for gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetshandlinger er det lagt til grunn at det skal benyttes en sjablonmessig premiesats på 12 prosent av pensjonsgrunnlaget dersom det ikke gjøres egne beregninger av pensjonskostnader fra Statens pensjonskasse. For 2014 utgjorde grunnlaget for pensjonskostnaden ved Brønnøysundregistrene ca. 200 mill. kroner. Departementet har ut fra dette kalkulert en kostnad på 25 mill. kroner. Justert for pris- og lønnsvekst med justeringsfaktor 1,067, og inkludert arbeidsgiveravgift på 5,1 prosent, blir estimerte pensjonsutgifter i kostnadsgrunnlaget for gebyrfastsettelsen på 27 mill. kroner i 2016.

4.1.3 *Sideutgifter*

Sideutgifter er en budsjettbevilgning som per i dag dekker kostnadene ved oppdatering av kunngjøringer i databasen til Norsk lysingsblad. For 2015 er beløpet på 5 mill. kroner. Bevilgningen synliggjør kostnaden ved elektronisk publisering i lysingsbladet og dekkes over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett. Departementet mener at alle kostnader forbundet med kunngjøring bør dekkes av kunngjøringsgebyrene, herunder elektronisk publisering i lysingsbladet.

4.1.4 *Utrednings- og utviklingsoppdrag*

Brønnøysundregistrene besitter bestemt kompetanse når det gjelder drift og forvaltning av registre og systemer for å sikre pålitelige data, som igjen er med å danne grunnlag for verdiskaping, næringsutvikling og en effektiv forvaltning. Formålet med Brønnøysundregistrenes utrednings- og utviklingsoppdrag er å bidra til forenkling for næringslivet og effektivisering av tjenestene som etaten tilbyr. Derfor mener departementet at det er rimelig å ta inn også denne typen aktiviteter i kostnadsgrunnlaget for brukerfinansiering.

Basert på gjennomsnittlig antall årsverk til utviklingsoppgaver det siste året er behovet for midler til generell utvikling estimert til 20 mill. kroner i 2016.

4.2 Kostnader som ikke bør dekkes av brukerne

4.2.1 *Sentralfinansiering og andre etaters finansiering av Altinn*

Altinn er en nasjonal felleskomponent for næringsliv, innbyggere, frivillige organisasjoner og offentlig forvaltning. Deler av Altinn regnes som et statlig finansieringsansvar, mens resterende del finansieres av etater og kommuner som har tjenester i Altinn. Finansieringsmodellen til Altinn søker å gi en forutsigbar og rimelig fordeling av Altinns kostnader slik at både kostnader og gevinster synliggjøres hos den enkelte tjenesteeier. Dersom den sentralfinansierte delen av Altinn også skal dekkes av registreringsgebyr fra de næringsdrivende kan incentivet for de offentlige virksomhetene til å realisere effektiviseringsgevinster ved bruk av Altinn svekkes. Derfor anbefaler departementet at Altinns sentralfinansierte kostnader utelates fra kostnadsgrunnlaget inntil det foreligger en konkret vurdering av Altinns finansieringsmodell.

4.2.2 Særfinansierte registre og oppdrag

Brønnøysundregistrene gjør en rekke oppdrag på vegne av andre offentlige virksomheter. Særfinansierte registre dekkes ved fakturering av kostnader inkludert andel av Brønnøysundregistrenes faste kostnader eller gjennom rammeoverføringer i statsbudsjettet. I tillegg gjennomfører etaten statsoppdrag og utfører tjenester som finansieres gjennom egne oppdragsgebyrer. Se oversikt over slike oppdrag i tabellen nedenfor:

Register	Oppdragsgiver	Kostnad	Finansiering
Partiregistret	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	200 000	Særfinansiering inkl. andel faste kostnader
Frivillighetsregisteret	Kulturdepartementet	7 900 000	Særfinansiering inkl. andel faste kostnader
EMAS	Miljødirektoratet	300 000	Fakturering og tilskudd dekker alle kostnader
Jegerregistret	Direktoratet for Naturforvaltning	5 100 000	Særfinansiering inkl. andel faste kostnader
Register for utøvere av alternativ behandling	Helsedirektoratet	800 000	Særfinansiering inkl. andel faste kostnader
Akvakulturregistret	Fiskeridirektoratet	900 000	Særfinansiering inkl. andel faste kostnader
Tro og Livssynssamfunn	Kulturdepartementet	500 000	Særfinansiering inkl. andel faste kostnader
Reservasjonsregistret	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	700 000	Særfinansiering inkl. andel faste kostnader
Kommunalt oppgaverregister	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	1 300 000	Særfinansiering inkl. andel faste kostnader
Sum særfinansiering		17 700 000	

Kilde: Brønnøysundregistrene.

Kostnaden på 7,9 mill. kroner, som skal dekke forvaltningen av Frivillighetsregisteret, består av kostnader ved nyregistrering på 2,5 mill. kroner og kostnader til øvrig drift og vedlikehold av registeret på 5,4 mill. kroner. I 2015 besluttet Stortinget at innmeldingsgebyret ved nyregistrering skulle fjernes. For 2016 har regjeringen foreslått å også fjerne årsavgiften til inndekning av driftskostnadene ved registeret. Dette innebærer at 5,4 mill. kroner skal defineres innenfor det statlige finansieringsansvaret fra 2016.

I tillegg til de særfinansierte registrene utfører Brønnøysundregistrene oppdrag på vegne av private og offentlige virksomheter der oppdragskostnadene faktureres oppdragsgiver. For 2016 er samlede kostnader til særlige oppdrag og særfinansierte registre estimert til ca. 35,4 mill. kroner inkludert kostnadene ved å drive Frivillighetsregisteret.

Departementet mener at disse registrene fremdeles bør ha særlig finansiering ut fra prinsippet om kostnadsdekning. Utenom endringen som gjelder Frivillighetsregisteret, har departementet derfor valgt å ikke gjennomgå gebyrene for registrering i særfinansierte registre og særlige oppdrag nærmere i denne utredningen.

4.2.3 Nytt saksbehandlingssystem ved Brønnøysundregistrene

For å sikre at Brønnøysundregistrene kan fortsette å levere gode registertjenester som er tilpasset nye krav og forventninger knyttet til digitalisering, må dagens systemløsninger erstattes. I henhold til retningslinjene for gebyr- og avgiftsfinansiering av kan kostnaden ved

investeringer i relevante driftsmidler med en levetid på flere år dekkes inn ved et påslag på gebyret gjennom investeringens antatte levetid.⁸ Investeringen kan tas inn i gebyrgrunnlaget ved å fase inn kostnadene når systemet kan tas i bruk. Alternativt kan investeringen dekkes inn lineært av gebyrinntekter med samme beløp i den antatte levetiden for systemet på 15 år.

Samlet kostnad som bør brukerfinansieres er estimert til 917 mill. kroner. Det nye saksbehandlingssystemet er planlagt å fases inn i to hovedmoduler; den første modulen skal etter nåværende plan være ferdig innført i 1. kvartal 2018, mens den andre modulen skal være ferdig innført i 1. kvartal 2020. Etter departementets vurdering bør derfor kostnaden innføres med et årlig beløp basert på modulens antatte levetid. Likeledes bør framtidige gevinster som følge av nytt saksbehandlingssystem også medregnes i kostnadsgrunnlaget. Departementet gjør oppmerksom på at kostnadsberegningene for saksbehandlingssystemet på nåværende tidspunkt er usikre.

Dersom investeringen tas inn med en årlig, forventet gjennomsnittskostnad fra dag én, vil det innebære at brukerne dekker kostnader for et system som ikke ennå er tatt i bruk. Under ellers like forhold, vil gebyrsatsene reduseres mindre, og ikke reverseres opp igjen, med en gjennomsnittskostnad, i motsetning til om investeringene fases inn i kostnadsgrunnlaget etter hvert som modulene er ferdigstilt.

Forutsatt at det kommer et nytt saksbehandlingssystem, mener departementet at kostnadene til utvikling av de respektive modulene bør tas inn i kostnadsgrunnlaget for gebyrfastsettelsen på det tidspunktet når modulene blir innført. Dermed belastes ikke brukerne for kostnader for et system som ennå ikke er tatt i bruk.

Det er ikke entydig hvilken metode som er best egnet i Brønnøysundregistrenes tilfelle. Departementet ber derfor om særlige innspill fra høringsinstansene om hvordan brukerfinansiert andel av nytt saksbehandlingssystem for Brønnøysundregistrene bør fases inn i kostnadsgrunnlaget for gebyrfastsettelse ved Brønnøysundregistrene.

4.2.4 Nye fysiske lokaler

Leiekontrakten for Brønnøysundregistrenes lokaler utløper ved utgangen av 2020. Det er satt i gang et arbeid hvor Statsbygg prosjekterer nytt bygg for etaten. Prosjektet har ikke kommet tilstrekkelig langt til å beregne framtidige leiekostnader etter innflyttingen i nytt bygg for Brønnøysundregistrene. Dagens leiekostnader legges derfor til grunn i kostnadsgrunnlaget for gebyrfastsettelsen. Eventuelle vesentlige endringer tas inn i årlige gebyrjusteringer eller ved en framtidig revisjon av gebyrordningen.

5. FORSLAG TIL NY GEBYRSTRUKTUR VED BRØNNØYSUNDREGISTRENE

5.1 Gebyr som betalingsform

Departementet vil i det følgende vurdere om Brønnøysundregistrene bør finansieres gjennom gebyr eller sektoravgift. Grunnvilkåret for å etablere en statlig gebyrordning er at det offentlige utfører en klart definert myndighetshandling overfor betaleren. Til forskjell fra

⁸ Rentekompensasjon basert på en tilnærmet risikofri rente før skatt er ikke medregnet.

gebyrer er betaling av en sektoravgift ikke en motytelse for en konkret myndighetshandling, men finansierer som oftest fellestiltak overfor en næring der avgiftene betales av næringen selv.

Den vesentligste delen av Brønnøysundregistrenes arbeidsoppgaver er rene myndighetshandlinger som følge av frivillig og lovpålagt registrering. Så langt gebyrene ved Brønnøysundregistrene ikke skal betales som endringsgebyrer for hver registrering som utføres, vil det kunne oppstå krysssubsidiering mellom kundegrupper og sektorer. Etter departementets vurdering vil det dermed ikke alltid være en klar sammenheng mellom den enkelte myndighetshandling og gebyret, noe som isolert sett skulle tilsi at sektoravgift er mest riktig å bruke. På den annen side skjer krysssubsidieringen av registreringer på tvers av sektorer for hele næringslivet. Med et gebyr vil den som betaler alltid motta en ytelse, selv om det i noen tilfeller kan stilles spørsmål ved om betalingen står i forhold til ytelsen. Med sektoravgift vil avgiftsplikten ikke følge bruken av tjenesten, og det må eventuelt etableres et eget system for innkreving av avgiften fra hele næringslivet uavhengig av bruken av registertjenestene. Administrative kostnader og byråkrati ved et slikt innkrevingssystem taler mot bruk av sektoravgift. Departementet mener derfor at sektoravgift ikke er egnet i Brønnøysundregistrenes tilfelle. På denne bakgrunn mener departementet at det bør legges til grunn at brukerbetalingen skal skje som gebyr, slik systemet er i dag.

5.2 Engangsgebyr, årlig gebyr eller endringsgebyr

Dagens gebyrstruktur er lagt opp slik at det første gebyret en bruker betaler ved nyregistrering i Foretaksregisteret eller Løsøreregisteret er høyere enn de faktiske kostnadene ved denne myndighetshandlingen. Gebyret ved nyregistrering dekker i tillegg kostnadene til de fleste endringsmeldingene en bruker melder i løpet av foretakets livssyklus og de årlige kostnadene ved å vedlikeholde et offentlig tilgjengelig register.⁹ Konsekvensen av denne praksisen er at foretak med få endringsmeldinger betaler en høyere pris per registrering enn foretak med mange meldinger. Det vil si at foretak med kort levetid vil få en høyere enhetsbetaling enn foretak som er registrert i mange år.

Alternativer til et engangsgebyr som betales ved første gangs registrering, er at Brønnøysundregistrene krever inn betaling fra brukerne gjennom for eksempel årsavgifter eller ved betalinger per melding.

En fordel med årsgebyr sammenlignet med dagens engangsbetaling er at man kan redusere gebyret for førstegangsregistrering og fremdeles holde enkelte endringsmeldinger kostnadsfrie uten at dette går ut over registerkvaliteten. En annen fordel er at gebyrbelastningen vil få en riktigere fordeling mellom foretak med kort levetid og foretak med lang levetid. Et årlig gebyr kan videre være et insentiv til å melde sletting av opphørte foretak i Foretaksregisteret. I henhold til foretaksregisterloven kan Foretaksregisteret i dag slette antatt avsluttede foretak.

Etter departementets vurdering vil imidlertid et årsgebyr ikke løse utfordringen med å fordele kostnadene mellom foretak med mange endringsmeldinger og foretak med få

⁹ I Foretaksregisteret kan bl.a. endring av styre og daglig ledelse, adresse og annen kontaktinformasjon, signatur og prokura, virksomhet og formål, kapitalforhøyelse og vedtektsendringer registreres uten at det følger en ekstra utgift for brukeren. I Løsøreregisteret er nedkittering og sletting av tinglyste dokumenter gebyrfrie.

endringsmeldinger hvert år. Videre vil et årsgebyr medføre økt administrasjon for foretakene som må betale en ekstra faktura hvert år. Et årsgebyr vil også føre til økte kostnader for Brønnøysundregistrene som resultat av økt ressursbruk til innkreving og oppfølging av brukere som ikke betaler og en potensiell økning i tapte fordringer. I tillegg kommer kostnader for selve etableringen av en slik løsning.

En fordel med å innføre et system med betaling per melding er at gebyrene knyttes direkte til kostnadene ved å registrere meldingen og brukerne blir dermed belastet for den konkrete myndighetshandlingen. Å måtte betale for endringsmeldinger kan imidlertid oppleves som en større administrativ byrde for brukerne på grunn av hyppigere fakturering. Å ilegge gebyr for alle meldinger kan også medføre at brukerne ikke oppdaterer informasjonen i registrene. Dette medfører lavere registerkvalitet som igjen har konsekvenser for alle som benytter seg av opplysningene i registrene i sin virksomhet. Videre vil Brønnøysundregistrene ha økte kostnader til innkreving, og det antas at det vil bli en betydelig økning i tapte fordringer. Etter departementets vurdering kan det også tenkes ekstra kostnader knyttet til dette alternativet som følge av et økt behov for å utføre kontroller og å innføre sanksjoner.

Etter en helhetsvurdering mener departementet at engangsbetaling vil være en mer kostnadseffektiv gebyrtype å administrere enn et årlig gebyr eller betaling per endringsmelding. En engangsbetaling innebærer lavere innkreivingskostnader og et enklere betalingssystem for foretakene som benytter registertjenestene til Brønnøysundregistrene. I tillegg antas det at bedriftenes betalingsvilje er størst i oppstartsfasen, noe som kan redusere oppfølgingen av utestående betalinger sammenlignet med innkreving i andre faser av bedriftenes livssyklus, som for eksempel ved avvikling av bedriften. Videre kan et engangsgebyr legge til rette for hyppigere oppdatering av opplysningene i registrene enn dersom det ilegges betaling for endringer som ikke er lovpålagte.

Etter en analyse av gjennomsnittlig tidsbruk ved registrering av meldinger for de ulike foretaksformene, har Brønnøysundregistrene identifisert et klart skille mellom antallet meldinger i foretak med begrenset ansvar og foretak med ubegrenset ansvar. For å redusere kryssubsidieringen mellom foretak med mange registreringer og foretak med få registreringer anbefaler departementet å beholde gjeldende ordning med to ulike registreringssatser i Foretaksregisteret; en lav sats for selskaper med begrenset ansvar og en høyere sats for selskaper med ubegrenset ansvar.

Departementet har med dette forslaget lagt større vekt på en mer kostnadsriktig fordeling mellom foretakene basert på et gjennomsnittlig antall endringsmeldinger per år, enn på levetiden til bedriften. Et årsgebyr vil etter departementets vurdering ikke eliminere en eventuell kryssubsidiering mellom foretak med få og mange endringsmeldinger. Departementet er videre ikke kjent med at nivået på gebyret for nyregistrering i Foretaksregisteret og Løsøreregisteret anses å være til vesentlig hinder for etablering av ny virksomhet eller nye tinglysinger.

5.3 Fordeling av kostnader mellom ulike registre

5.3.1 Hvilke registre skal gebyrlegges?

Etter departementets vurdering bør enkelte registreringer være vederlagsfrie for brukeren. Dette gjelder for eksempel registrering i registre der andre aktører enn brukeren selv mottar fordelene av at brukeren er registrert. Hensynet til forenkling tilsier at kostnadene knyttet til disse registreringene bør dekkes gjennom gebyrer for andre registreringer. Det er viktig at næringslivet og samfunnet har høy tillit til at registrene inneholder korrekte opplysninger. Gebyrer for registrering av konkurser kan føre til at Brønnøysundregistrene får utfordringer med å kreve inn gebyrer fra konkursboet. Oppgaveregisteret på sin side inneholder opplysninger om næringslivets oppgaveplikter og er et viktig virkemiddel for å kunne samordne og forenkle næringslivets oppgaver. Registrering i Regnskapsregisteret er en plikt og en nødvendighet i et velfungerende marked. Det er viktig at foretakets interessenter og parter kan kjenne foretakets økonomiske situasjon. Det ilegges derfor ikke registreringsgebyr ved innsending av årsregnskap. Etter departementets vurdering er disse registrene sentrale for at næringslivet skal kunne drive effektiv virksomhet. Departementet mener derfor at det ikke skal innføres gebyr for registreringer i Oppgaveregisteret, Regnskapsregisteret, Konkursregisteret og Gjeldsordningsregisteret.

I Enhetsregisteret samles opplysninger om enheter som har registreringsplikt i Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret, Merverdiavgiftsregisteret, Foretaksregisteret, Statistisk sentralbyrås bedriftsregister, Skattedirektoratets register over upersonlige skatteyttere og/eller Stiftelsesregisteret. Enhetsregisteret er en nasjonal felleskomponent som benyttes som grunndata hos de fleste offentlige virksomheter. En innføring av betaling for registrering i Enhetsregisteret kan skape en barriere for oppdatering av opplysninger som er nødvendige for forvaltningens oppgaver knyttet til næringslivet og frivillige organisasjoner. Da Enhetsregisteret først og fremst sammenstiller opplysninger hentet fra andre registre mener departementet at et eget gebyr for registrering i Enhetsregisteret ikke vil være hensiktsmessig.

I Foretaksregisteret registreres alle norske og utenlandske foretak i Norge. Registeret skal sikre rettsvern og økonomisk oversikt. Alle næringsdrivende foretak plikter å registrere seg i Foretaksregisteret. Løsøreregisteret er et tinglysingsregister for rettigheter og pant i løsøre. Tinglysingen gir rettsvern overfor kreditorer. Ektepaktregisteret er innlemmet som en del av Løsøreregisteret.

Foretaksregisteret og Løsøreregisteret er viktige kilder for alle som trenger korrekte opplysninger om aktørene i norsk næringsliv. Registrene er også viktige virkemidler når det gjelder økt transparens og sikkerhet ved blant annet finansielle transaksjoner blant næringsdrivende og med næringsdrivende.

Rettigheten til å starte en bedrift, og gode rammevilkår for å starte og drive virksomhet er avgjørende for å stimulere til næringsutvikling og verdiskaping. Dersom størrelsen på gebyrer ved å drive virksomhet blir for høyt, kan det skape en inngangsbarriere som hindrer bedriftsetablering. Videre kan kostnadsfri etablering medføre at flere useriøse aktører tjener på forbrukere, ansatte, kreditorer eller andre interessenter gjennom uredelig virksomhet. Etter departementets vurdering kan gebyrer for tjenester i Foretaksregisteret og Løsøreregisteret ses på som tjenester i forbindelse med forretningstransaksjoner der de som registrerer

opplysningene mottar en motytelse i form av rettsvern, sikkerhet og tilgjengelighet av oppdaterte opplysninger om andre næringsaktører som de handler med. Med forbehold om at størrelsen på gebyret ses i sammenheng med kostnadene ved å tilby tjenestene, har ikke departementet særskilte motforestillinger til at disse to registrene er gebyrbelagte, slik de er i dag.

Øvrige mindre registre som er knyttet til konkrete forvaltningsområder ved Brønnøysundregistrene, er særfinansierte gjennom rammeoverføringer fra andre departementer eller andre innbetalinger.

Departementet har lagt vekt på hensynet til høy registerkvalitet og enkel administrasjon i vurderingen av om gebyrene bør dekkes per register eller registergruppe.

Det finnes flere måter å sikre høy registerkvalitet på, for eksempel gjennom lovpålegg om krav til registrering. Departementet har imidlertid ikke gjennomført en nærmere analyse av om frivillig eller lovpålagt registrering er mest effektivt i Brønnøysundregistrenes tilfelle. Etter departementets vurdering er det ikke en enkel oppgave å utrede en gebyrstruktur for en etat med et så stort omfang og en så kompleks oppgaveportefølje som Brønnøysundregistrene har. Mange av lovhomeplene for registrene er under andre departementers ansvarsområder. I tillegg benyttes store deler av Brønnøysundregistrenes ressurser og opplysningene i registrene på tvers av ansvarsområdene i virksomheten. De ulike registrene har for eksempel felles kunderegister, nettside og systemer for elektronisk mottak, avgivelse og fakturering. Synergieffekter og ulike finansieringsmodeller mellom de ulike delene av Brønnøysundregistrenes virksomhet gjør det også krevende å hennføre kostnader direkte på det enkelte register. I forbindelse med gebyrgjennomgangen er det derfor kun gjennomført en forenklet kostnadsanalyse som fordeler de samlede kostnadene i Brønnøysundregistrene ut fra estimert tidsbruk i saksbehandlingen av registreringer i Foretaksregisteret og Løsøreregisteret. Etter departementets vurdering baseres en slik forenklet kostnadsanalyse seg på en *forutsetning* om en gitt fordeling mellom to registergrupper, som optimalt burde framgå av en fullstendig kostnadsanalyse for hele virksomheten ved Brønnøysundregistrene. Kostnadsfordelingen og gebyrstrukturen blir derfor høyst sannsynlig annerledes enn dersom kostnadene var fordelt på alle registrene som bidrar til kostnadene som skal brukerfinansieres.

Den største saksbehandlingsmengden skjer riktignok i Foretaksregisteret og Løsøreregisteret. Dermed kan det argumenteres for at hovedvekten av kostnadene ved Brønnøysundregistrene bør dekkes gjennom gebyrer for registrering i nettopp disse registrene. På denne bakgrunn, og som følge av målsetningen om å fjerne en stor andel av dagens overprising av gebyrer så raskt som mulig, foreslår departementet å legge til grunn en forenklet kostnadsanalyse for justering av gebyrene for 2016. Den samlede gjennomsnittskostnaden for alle registrene, med unntak av de særfinansierte registrene, vil dermed bli dekket gjennom gebyrer til Foretaksregisteret og Løsøreregisteret, slik systemet er i dag. Forslaget medfører at gebyrene ved Foretaksregisteret og Løsøreregisteret krysssubsidierer forvaltningen av Enhetsregisteret, Regnskapsregisteret, Oppgaveregisteret, Gjeldsordningsregisteret og Konkursregisteret.

Departementet mener imidlertid at en gebyrstruktur basert på en forenklet kostnadsanalyse ikke er holdbar på sikt. Departementet vil derfor fortsette arbeidet med en fullstendig

kostnadsanalyse for alle registrene som Brønnøysundregistrene forvalter. Som følge av dette arbeidet vil departementet fremme et forslag om en ny gebyrstruktur som er begrunnet i kostnadsdekning for tjenestene som utføres og som fjerner krysssubsidieringen mellom de ulike registrene der det er hensiktsmessig. Det tas sikte på å fremme en revidert gebyrstruktur for Brønnøysundregistrene med virkning for 2017. Departementet vil bemerke at den fullstendige kostnadsanalysen kan medføre endringer i gebyrnivået fra 2017 og i kostnadsstrukturen som er lagt til grunn og drøftet i kapittel 4.

5.3.2 Fordeling av kostnader mellom Foretaksregisteret og Løsøreregisteret

Med forbehold om at en forenklet kostnadsanalyse ikke gir et fullstendig bilde av de reelle kostnadene ved å drive Foretaksregisteret og Løsøreregisteret, viser beregninger at saksbehandlingstiden per sak i disse to registrene fordeler seg med et forhold på 3,4:1. Ettersom det foreligger et vesentlig uutnyttet potensial for en økt andel elektroniske registreringer i Løsøreregisteret, kan et forhold på 4:1 gi et riktigere bilde av saksbehandlingstiden per sak i tiden framover. Departementet foreslår derfor at kostnadsgrunnlaget fordeles med 80 prosent på Foretaksregisteret og 20 prosent på Løsøreregisteret.

5.4 Størrelsen på gebyrer for registrering av tinglysing

Med den begrensningen at kostnadsgrunnlaget kun fordeles på to registre, Foretaksregisteret og Løsøreregisteret, er det gebyrene ved registrering av tinglysinger i Løsøreregisteret som synes å være mest overpriset. For å redusere gebyrinntektene i tråd med retningslinjene om kostnadsdekning kan et alternativ til nullalternativet, som er dagens struktur for tinglygingsgebyrer, være å differensiere gebyret for papirmeldinger og elektroniske meldinger ut fra en kostnadsvurdering.

Meldinger som kommer inn på papir, er vesentlig mer ressurskrevende å behandle enn meldinger som kommer inn elektronisk. En høyere grad av elektronisk innsending understøtter regjeringens mål om økt digitalisering, som igjen kan føre til høyere datakvalitet, skjerpet sikkerhet, bedre overholdelse av krav i arkivlovgivningen, redusert miljøbelastning og enklere tilgjengelighet til digital informasjon for senere bruk. Elektroniske, automatiske registreringer tilrettelegger også for raskere og enklere behandling av kredittsøknader og høyere registerkvalitet som følge av redusert risiko for manuelle feil som kan oppstå ved papirinnsendelse. Brønnøysundregistrene har en målsetning om å oppnå 95 prosent elektronisk innsending av tinglygingsmeldinger til Løsøreregisteret. Andelen elektroniske tinglysinger per januar 2015 er på ca. 45 prosent. Løsøreregisteret har åpnet for elektronisk tinglysing av salgspant i motorvogn, sletting av salgspant, faktoring og leasing. I løpet av våren 2015 vil det bli muligheter for elektronisk tinglysing av flere dokumenttyper. Derfor anslås andelen elektroniske registreringer å øke i årene framover.

På tilsvarende måte som vurderingen av kostnadsfordelingen mellom registrene, vil en ufullstendig kostnadsanalyse som kun baserer seg på en fordeling mellom to registre, nødvendigvis gi et mangelfullt og sannsynligvis et skjevt bilde av den reelle kostnadssituasjonen. Dermed kan det også tenkes at tidsbruken for registreringer i henholdsvis Løsøreregisteret og Foretaksregisteret ikke gjenspeiler den riktige tidsbruken mellom elektronisk og papirbasert saksbehandling i de andre registrene. På grunn av denne usikkerheten, samt svært usikre estimater om elektronisk andel og volumer, foreslår

departementet at gebyrene for elektronisk og papirbasert tinglysing i Løsøreregisteret fastsettes på bakgrunn av et anslag for elektronisk andel på 60 prosent for 2016. Ettersom det er et tydelig behov for å utarbeide en grundigere kostnadsanalyse, vil disse gebyrene være gjenstand for en potensiell justering fra 2017.

En differensiering, med lavere gebyrer for elektroniske meldinger sammenlignet med papirmeldinger, kan gi incentiver til økt bruk av elektroniske meldinger. Differansen bør være av en viss størrelse for å gi tilstrekkelige incentiver til bruk av elektroniske løsninger. Med utgangspunkt i tidsbruk ved saksbehandling som en indikasjon på kostnadsnivået, foreslår departementet å redusere tinglysingsgebyret fra 1 473 kroner til 1 051 kroner for elektroniske meldinger og beholde dagens gebyr for papirmeldinger på 1 516 kroner, justert for årlig prisstigning med en justeringsfaktor på ca. 1,029. Med disse gebyrnivåene vil gebyrinntektene reduseres med ca. 57,5 mill. kroner i 2016 og med større beløp på sikt etter som andelen elektroniske innsendinger øker.

5.5 Størrelsen på gebyrer i Foretaksregisteret

I dag er gebyrene ved registrering i Foretaksregisteret differensiert mellom foretak med begrenset og ubegrenset ansvar, og mellom elektroniske og papirbaserte meldinger. Med den begrensningen at vurderingsgrunnlaget omfatter bare to registre, Foretaksregisteret og Løsøreregisteret, er det også estimert en viss overprising av gebyrene ved Foretaksregisteret. For å redusere overprising i tråd med prinsippet om kostnadsdekning i retningslinjene til Finansdepartementet foreslår departementet å justere differansen mellom gebyrene for elektroniske meldinger og papirbaserte meldinger.

5.5.1 Gebyrer ved nyregistrering

I henhold til vurderingen i avsnitt 5.2 foreslår departementet å beholde én høy og én lav gebyrsats basert på anslag for tidsbruk i saksbehandlingen ved registreringer i de ulike organisasjonsformene.¹⁰ Med utgangspunkt i tidsbruk ved saksbehandling som en indikasjon på kostnad foreslår departementet å foreta en nedjustering av dagens satser for elektronisk nyregistrering og beholde dagens satser uten justering for økte priser i 2016 for papirbasert nyregistrering i Foretaksregisteret:

Gebyrsatser:	2015		Fra 2016	
	Papir	Elektronisk	Papir	Elektronisk
Registreringsavgift sats 1	6 797	5 666	6 797	5 570
Registreringsavgift sats 2	2 832	2 265	2 832	2 250

Andelen elektroniske meldinger i Foretaksregisteret var i januar 2015 på 89 prosent. Med en estimert andel elektroniske innsendinger på 95 prosent beregnes samlet gebyrinntekt ved

¹⁰ Gebyrsats 1 gjelder for aksjeselskap, allmennaksjeselskap, europeisk selskap, kommandittselskap, boligbyggelag/borettslag, foretak med begrenset ansvar, samvirkeforetak, statsforetak og andre foretak ifølge særskilt lov. Gebyrsats 2 gjelder for enkeltpersonforetak, ansvarlig selskap og partrederi, selskap med delt ansvar, forening/lag/innretning/stiftelse, sparebank, gjensidig forsikringsselskap og pensjonskasse, utenlandsk foretak med norsk filial, eierseksjonssameie, kommunalt foretak, fylkeskommunalt foretak og interkommunalt foretak.

nyregistrering i Foretaksregisteret til 158,6 mill. kroner i 2016. Dette innebærer en reduksjon i gebyrinntektene på ca. 2,5 mill. kroner sammenlignet med dagens gebyrstruktur.

5.5.2 Gebyrer ved registrering av kunngjøringer

For en rekke registreringer som skjer i Foretaksregisteret er det kunngjøringsplikt. Det vil si at registreringen meddeles offentlig. Dette gjelder blant annet for kapitalendring i selskap, fusjon, fisjon og endring av foretaksnavn. Som følge av endringer i kunngjøringsordningen som trådte i kraft 1.7.2013, kunngjør Foretaksregisteret ikke lenger i lokalavisene. Det kunngjøres nå bare i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon på www.brreg.no. Kostnadene i Brønnøysundregistrene og gebyret fra brukerne ble imidlertid ikke påvirket av denne endringen, ettersom betalingen for annonsering har skjedd over Justisdepartementets budsjett.

En stadig økende andel av kunngjøringene registreres elektronisk. Det er et mål at alle meldinger skal sendes inn elektronisk, slik at det ikke lenger vil være et behov for et eget gebyr for papirbaserte kunngjøringer. Ut i fra prinsippet om kostnadsdekning ved utøvelse av myndighetshandlinger kan det godtgjøres å differensiere mellom gebyrer for elektroniske og papirbaserte meldinger.

Den gjennomsnittlige kostnaden ved å behandle en kunngjøringsmelding i 2014 ble beregnet til ca. 1 350 kroner, mens dagens kunngjøringsgebyr er på 2 832 kroner. Bruk av gjennomsnittskostnader som utgangspunkt for gebyrfastsettelse gjør at foretak som skal kunngjøre mer komplekse meldinger som krever mer saksbehandling av Foretaksregisteret, som for eksempel fusjon, fisjon og kapitalendringer, vil få en lavere kostnad enn den reelle kostnaden ved å behandle meldingen. Motsvarende vil enklere meldinger, som endring av foretaksnavn, få en høyere kostnad enn den reelle kostnaden. På grunn av hensynet til en enkel gebyrordning og administrasjon, mener departementet at kunngjøringsgebyret bør være mest mulig ensartet med utgangspunkt i kostnadsinndekning.

Siden de aller fleste kunngjøringsmeldingene i dag skjer elektronisk (95 prosent), foreslår departementet at kunngjøringsgebyret på papir fortsetter å være 2 832 kroner, men at gebyret på elektroniske meldinger blir redusert tilsvarende kostnaden ved å utføre tjenesten. Prisjustert fra 2014-kroner til 2016-kroner med en justeringsfaktor på 1,067 foreslår derfor departementet å fastsette det elektroniske kunngjøringsgebyret til 1 440 kroner. Dermed vil gebyrstrukturen stimulere til ytterligere digitalisering, samtidig som den samlede gebyrinntekten vil gjenspeile de samlede kostnadene ved behandling av kunngjøringer. En reduksjon i kunngjøringsgebyret for elektroniske meldinger vil gjelde ca. 19 100 saker, og en samlet reduksjon i gebyrinntekten blir dermed ca. 15,8 mill. kroner årlig.

5.6 Frivillighetsregisteret

Brønnøysundregistrene har forvalteransvaret for Frivillighetsregisteret og har estimert at kostnadene til forvaltning, drift og generelt vedlikehold er på 7,9 mill. kroner. I 2015 ble innmeldingsgebyret for frivillige organisasjoner fjernet. 1. januar 2016 foreslår regjeringen å også fjerne årsavgiften for frivillige organisasjoner som er registrert i Frivillighetsregisteret. Gebyrinntekten var estimert til ca. 2,5 mill. kroner fra innmeldingsgebyrer og 5,4 mill. kroner fra årsavgifter. I 2015 ble gebyrinntekten ved Brønnøysundregistrene redusert med 2,5 mill. kroner mot en tilsvarende kostnadsreduksjon i budsjettet til Kulturdepartementet. Det foreslås

derfor en lignende reduksjon i gebyrinntekter fra frivillige organisasjoner på 5,4 mill. kroner i 2016 mot tilsvarende reduksjon i utgiftsrammen til Kulturdepartementet. Forslaget innebærer at hele driften av Frivillighetsregisteret blir regnet som et oppdrag innenfor det statlige finansieringsansvaret fra 2016, og kostnadene til forvaltning av registeret tas derfor ut av kostnadsgrunnlaget for gebyrfinansiering fra brukerne. Reduksjonen i gebyrbelastningen for frivillige organisasjoner følger av regjeringens ønske om å gjøre det enklere å drive frivillig virksomhet og Frivillighetsregisteret anses således ikke å ha vært overpriset.

5.7 Avgivelse av informasjon

I dag tar Brønnøysundregistrene betalt fra brukerne for standardiserte informasjonsprodukter¹¹ og skreddersydde informasjonsprodukter ut over de standardiserte produktene. Opplysninger om egen person eller organisasjon er tilgjengelig i Altinn vederlagsfritt. For å stimulere til økt utnyttelse av eksisterende opplysninger og verdiskaping blant næringsdrivende, foreslår departementet å gjøre flere opplysninger tilgjengelige i digitalt format, uten betaling fra brukerne.

5.7.1 Flere åpne data i maskinlesbare formater

I oktober 2014 lanserte Brønnøysundregistrene en pilot-løsning for åpne data på www.brreg.no. I digitaliseringsrundskrivet står det nedfelt at virksomhetene skal gjøre egnet informasjon tilgjengelig i maskinlesbare formater i samsvar med viderebruksbestemmelsene i offentleglova. Dette gjelder informasjon som kan brukes videre og som ikke er taushetsbelagt. Virksomheten kan få dekket sine kostnader ved tilgjengeliggjøring i tråd med offentleglovas bestemmelser. Denne informasjonen kan også benyttes av næringslivet ved at Brønnøysundregistrene etablerer en løsning for å tilgjengeliggjøre åpne data fra registrene.

Økt tilgang til åpne data fra Brønnøysundregistrene kan gi en merverdi for brukerne. Ved at opplysningene gjøres gratis tilgjengelige kan næringslivet få oppdaterte data i sanntid i stedet for registerkopier som kjøpes periodisk, og brukerne vil slippe å henvende seg direkte til Brønnøysundregistrene for informasjon. Raskere og vederlagsfri tilgang til pålitelige data fra det offentlige kan stimulere til innovasjon i eksisterende og nye virksomheter, skape bedre og nye produkter og tjenester, og i enkelte tilfeller også kommersielle muligheter i helt nye bransjer.¹² Tilgang til offentlige data uten betaling fra brukerne kan videre redusere etableringshindringer i markedet ved at aktørenes innsatsfaktorer gjøres tilgjengelig på like premisser. Flere aktører kan dermed styrke konkurransen og gi positive effekter for sluttbrukerne.

Forslaget medfører en investeringskostnad på 14 mill. kroner fordelt på de neste to årene og årlige driftskostnader fra 2017 på 4 mill. kroner. Investerings- og driftskostnaden anslås å være lav sammenlignet med potensielle gevinster ved offentliggjøring av data.¹³ Ettersom

¹¹ Firmaattest, panteattest, registerutskrift, årsregnskap og rolleoversikt.

¹² Det finnes mange eksempler på forbedringer som resultat av tilgjengeliggjøring av offentlige data, for eksempel Avinors frislipp av flydata, værdata fra Meteorologisk institutt og nylig på oppdrag av KMD la Vista Analyse AS frem [rapport 2014/14 Verdien av gratis kart-og eiendomsdata](#) der selskapet anslår at nytten av gratis kart- og eiendomsdata er mellom 32 og 174 millioner kroner og med høy sannsynlighet er høyere enn kostnaden.

¹³ Difi utarbeider for tiden en gevinstanalyse av å tilgjengeliggjøre åpne data. Tilsvarende analyser i andre land viser svært store potensielle gevinster ved økt informasjonsdeling for både næringslivet og offentlig forvaltning.

digitaliseringsrundskrivnet gir sterke føringer om at offentlige opplysninger som ikke er taushetsbelagte skal gjøres tilgjengelig for viderebruk, mener departementet at forslaget kan vurderes å ligge innenfor det statlige finansierungsansvaret. På den annen side vil størsteparten av gevinsten ved forslaget tilfalle næringslivet og det kan således argumenteres for at løsningen bør brukerfinansieres. Departementet foreslår derfor at utviklingskostnaden dekkes innenfor Brønnøysundregistrenes ordinære budsjetttramme for utviklingsprosjekter, som en del av brukerfinansieringen i 2016 og 2017.

Forslaget innebærer også et framtidig tap av oppdragsinntekter for Brønnøysundregistrene da næringslivet selv kan skreddersy datasett etter behov. Budsjettrammen for driftsutgifter vil normalt bli parallelljustert med reduksjonen i oppdragsinntektene. Etter departementets mening er tilgjengliggjøring av åpne data er et positivt tiltak for næringslivet som kan bidra til verdiskaping og mer gjenbruk av data. Ettersom tiltaket medfører en framtidig permanent driftskostnad, mener departementet at det må tas hensyn til dette kostnadselementet i det videre arbeidet med gebyrene og framtidige budsjettprosesser.

5.7.2 Fjerne gebyr for produkter ved bruk av selvbetjente nettløsninger

Elektronisk avgivelse der brukerne betjener seg selv gjennom nettløsninger har en langt lavere kostnad enn avgivelse av informasjon på papir som fortsatt krever saksbehandling og portokostnader ved Brønnøysundregistrene. For at brukerne skal ha insentiv til å bruke selvbetjeningsløsninger og for å øke digitaliseringen i Norge, foreslår departementet å differensiere mellom avgivelse av informasjon som skjer ved selvbetjente nettløsninger og manuelt per papir. Departementet foreslår at standardiserte produkter som ikke krever manuell behandling fra Brønnøysundregistrene ved bestilling, bearbeiding eller levering, gjøres tilgjengelig for alle aktører uten betaling. For papirbaserte løsninger foreslår departementet å videreføre dagens gebyrer.

Forslaget anslås å gi reduserte gebyrinntekter på ca. 8 mill. kroner som følge av gebyrfrie produkter i nettbutikken. Det vil også medføre en kostnadsreduksjon estimert til 2 mill. kroner i 2016 og deretter 4 mill. kroner årlig som følge av lavere innkrevingskostnader ved Brønnøysundregistrene. Driftskostnaden foreslås dekket over andre brukerfinansierte registreringsgebyrer. Merknadene ved å tilby selvbetjente løsninger anslås å være lavere enn kostnadsinnsparingene fra bl.a. reduksjon i fakturerings- og innkrevingsaktiviteten ved Brønnøysundregistrene.

6. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER AV FORSLAGET

6.1 Forslag til nye gebyrsatser

Etter departementets beregninger er gebyrinntektene ved Brønnøysundregistrene overpriset med om lag 200 mill. kroner før endringer i dagens gebyrstruktur. Kostnadsberegningen som ligger til grunn for dette anslaget, er usikker. Det overordnede målet med gebyrgjennomgangen er en mer kostnadsriktig prising av myndighetshandlingen som utføres ved Brønnøysundregistrene. Satsene vil avhenge av Stortingets årlige inntektsbevilgning. Uavhengig av inntektsbevilgningen foreslår departementet følgende gebyrstruktur for 2016:

- Engangsgebyrer for nyregistrering i Foretaksregisteret og Løsøreregisteret skal i hovedsak dekke hele registervirksomheten i forholdet 4:1.¹⁴
- Det skal være én høy og én lav gebyrsats for nyregistrering i Foretaksregisteret ut fra anslag for tidsbruk ved registrering av ulike organisasjonsformer.
- Gebyret for elektronisk tinglysing reduseres.
- Gebyret for elektroniske kunngjøringsmeldinger reduseres.
- Gebyret for elektronisk registrering i Foretaksregisteret reduseres.
- Gebyrene for papirbaserte tjenester forblir uendret, for papirbasert tinglysing justeres gebyret for prisstigningen fra 2015 til 2016.
- Tilgang til informasjon ved selvbetjent nedlasting gis uten vederlag.
- Åpne data skal gjøres tilgjengelig i maskinlesbare formater.

For gebyrsatsene har departementet lagt til grunn at inntektsbevilgningen reduseres med 78 mill. kroner bokført i 2016 (utover bortfall av årsavgiften til Frivillighetsregisteret). Med forbehold om Stortingets bevilgningsvedtak, vil den nye gebyrstrukturen gi følgende satser:

Gebyrsatser:	2015		2016	
	Papir	Elektronisk	Papir	Elektronisk
Registrering Foretaksregisteret sats 1	6 797	5 666	6 797	5 570
Registrering Foretaksregisteret sats 2	2 832	2 265	2 832	2 250
Kunngjøringsmeldinger	2 832	2 265	2 832	1 440
Tingslysning Løsøreregisteret	1 473	1 473	1 516	1 051
Avgivelse firmaattest	170	84	181	-
Avgivelse panteattest	170	84	181	-
Avgivelse registerutskrift	112	84	120	-
Avgivelse årsregnskap	226	56	241	-
Avgivelse rolleoversikt	170	56	181	-
Avgivelse spesialbestillinger	397	397	424	424
Avgivelse spesialsammenstillinger	56	56	60	60

Tabell: Oversikt over dagens gebyrer og nye foreslåtte gebyrer.

Dersom Stortingets inntektsbevilgning avviker fra anslaget som er lagt til grunn i høringsnotat, tar departementet sikte på å justere de foreslåtte satsene pro rata.

6.2 Kostnader

De totale kostnadene til registervirksomheten, med unntak av særfinansierte registre og oppdrag, legges til grunn for brukerfinansiering. Brønnøysundregistrene har flere pågående utviklingsprosjekter, får stadig flere oppgaver og oppdrag og har høyere kostnader til IKT og sikkerhet, bl.a. som følge av at departementet har identifisert at Brønnøysundregistrene har skjermingsverdige objekter. Til tross for effektivisering som følge av økt digitalisering forventes derfor Brønnøysundregistrenes kostnadsgrunnlag å øke noe i løpet av den neste femårsperioden. Samlet kostnadsgrunnlag for 2016 er anslått til 319 mill. kroner.

¹⁴ Departementet tar forbehold om at det må arbeides videre med å gjennomføre en fullstendig analyse av kostnadene ved å drive de ulike registrene. Dette kan medføre en annen fordeling mellom gebyrene fra 2017.

Kostnadsgrunnlag for brukerfinansiering (tall i 1000, 2016-kroner - budsjettkapittel og post er angitt i parentes)	Normal prognose 2016	Normal prognose 2017	Normal prognose 2018	Normal prognose 2019	Normal prognose 2020
Driftsutgifter registervirksomhet (0904 01)	269 000	269 000	269 000	269 000	269 000
Andel finansiering av Altinn (0904 01)	9 000	21 000	21 000	21 000	21 000
Frivillighetsregisteret (0904 01)	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400
Oppdragskostnader (0904 01)	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Reduserte kostnader gebyrinnkrevning (0904 01)	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Betalt mva. (1633)	26 000	26 000	26 000	26 000	26 000
Beregnet pensjon (0612 og 0613)	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000
*Nytt saksbehandlingssystem (0904 45)	0	0	26 000	26 000	52 000
Andre utviklingsprosjekter (0904 21)	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Lovpålagte sideutgifter (0410 23 og 0440 12)	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum gebyrkostnader	319 000	329 000	355 000	355 000	381 000

Tabell: Kostnadsgrunnlaget for brukerfinansiering etter forslag til ny gebyrstruktur. *Dersom det ikke bevilges midler til nytt saksbehandlingssystem, vil kostnaden til investeringen tas ut av kostnadsgrunnlaget.

6.3 Inntekter

Saldert budsjett for 2015 på posten for gebyrinntekter ved Brønnøysundregistrene er på 524,5 mill. kroner. Justert for prisøkning og kostnadskutt er gebyrinntektene fra saldert budsjett endret til 540 mill. kroner i 2016-kroner. Med Brønnøysundregistrenes prognoser for andel elektroniske meldinger og normal volumprognose anslår departementet at den nye gebyrstrukturen vil gi gebyrinntekter på 454 mill. kroner i 2016. Sammenlignet med dagens gebyrstruktur anslås endringsforslagene å gi en samlet reduksjon i gebyrbelastningen på ca. 89 mill. kroner for 2016. Næringslivet er en stor bruker av tjenestene til Brønnøysundregistrene og en reduksjon av satsene vil gi en besparelse for mange bedrifter. Samlet reduksjon i gebyrbelastningen for næringslivet er estimert til 84 mill. kroner, herunder om lag 3 mill. kroner som følge av kostnadskutt, jf. avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen. For frivillige organisasjoner vil gebyrbelastningen bli redusert med 5,4 mill. kroner.

Gebyrinntekter med ny gebyrstruktur (tall i 1000, 2016-kroner)	Saldert budsjett 2015*	Normal prognose 2016	Normal prognose 2017	Normal prognose 2018	Normal prognose 2019	Normal prognose 2020	Gj.snitt 2016-2020
Foretaksregisteret							
Nyregistrering av foretak		159 000	175 000	184 000	168 000	164 000	170 000
Kunngjøring		30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Løserregisteret		255 000	247 000	239 000	229 000	226 000	239 000
Registerutskrifter		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum gebyrinntekter (3904 01)	540 000	454 000	462 000	463 000	437 000	430 000	449 000
Differanse fra saldert budsjett 2015*		-86 000	-78 000	-77 000	-103 000	-110 000	-91 000
Bokførte gebyrer fra næringsdrivende		-81 000	-73 000	-72 000	-98 000	-105 000	-86 000
Bokførte gebyrer fra frivillige organisasjoner		-5 400	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400

Tabell: Gebyrinntekter ved ny gebyrstruktur sammenlignet med saldert budsjett.

*Beløpet er endret til 2016-kroner.

En reduksjon av gebyrinntektene på ca. 89 mill. kroner gir et tilsvarende provenytap for staten. Gebyrinntekten er avhengig av bruksgraden for elektroniske meldinger og volumprognoser, og er derfor usikker. Videre gjenstår det å utarbeide en fullstendig kostnadsanalyse av fordelingen av kostnadene på de ulike registrene. Forslaget i dette høringsnotatet innebærer at nær halvparten av overprising av gebyrene ved

Brønnøysundregistrene fjernes i 2016. Samtidig står Brønnøysundregistrene overfor flere store investeringer i framtiden som medfører høyere kostnader som bør dekkes av brukerfinansiering. Satsene bør ikke settes ned så mye at det blir nødvendig med en reversering innen få år. Summen av disse momentene tilsier at det er grunnlag for å fjerne overprisingen av gebyrene gradvis.

Forslaget i dette høringsnotatet innebærer at nær halvparten av overprising av gebyrene ved Brønnøysundregistrene fjernes i 2016. Det skal arbeides videre med gebyrene ved Brønnøysundregistrene, med sikte på å innarbeide endringer i forslag til statsbudsjettet for 2017. Ifølge de nye bestemmelsene om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering skal all overprising fjernes.

6.4 Nytteeffekter

Gjennom en mer korrekt henføring av kostnader til brukere av papirbaserte tjenester som krever mer manuell saksbehandling og korrekt nivå på gebyrene basert på dagens og forventet kostnadsgrunnlag i Brønnøysundregistrene skal den nye gebyrstrukturen så langt som mulig følge retningslinjene for gebyrfastsettelse av statlige myndighetshandlinger fastsatt av Finansdepartementet.

Departementet forventer en rekke nytteeffekter for brukerne og forvaltningen ved endring av gebyrstrukturen¹⁵. Oppdaterte og pålitelige opplysninger vil være lettere tilgjengelig, uten kostnad for brukerne. Reduserte gebyrer vil gi norske bedrifter en lavere kostnad ved å registrere og oppdatere opplysninger i Brønnøysundregistrene. Bedriftene kan dermed bruke ressursene sine på innovasjonsfremmende og verdiskapende virksomhet. Lavere gebyrer for elektroniske meldinger enn papirbaserte meldinger vil oppfordre til mer selvbetjening og bruk av digitale løsninger. En større andel av kostnadene vil dermed fordeles til brukere av mer ressurskrevende papirbaserte tjenester. I tillegg søker departementet å forenkle gebyrforskriften slik at brukerne får en enklere og mer transparent gebyrordning å forholde seg til.

7. IKRAFTTREDELSE

Departementet foreslår at forskrift av 16. desember 2003 nr. 1551 om gebyr for tjenester fra Brønnøysundregistrene erstattes med en ny forskrift som trer i kraft 1. januar 2016.

¹⁵ Departementet har ikke forsøkt å tallfeste nytteverdiene. Brønnøysundregistrene har gjort en stilisert vurdering der gevinstene er karakterisert med «pluss/minus-metoden», der ikke-prissatte positive og negative virkninger av et tiltak sammenlignes med nullalternativet ved hjelp av bare «plusser» og «minuser», jf. metode som beskrevet i DFØs veileder for samfunnsøkonomisk analyse.